

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. L.**, zastoupený JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou se sídlem Litoměřice, Sovova 709/5, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2013, č. j. 13272/DS/2013/Kj, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 10. 2014, č. j. 51 A 22/2013 – 56,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 10. 2014, č. j. 51 A 22/2013 - 56, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 31. 7. 2013, č. j. 13272/DS/2013/Kj, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Trutnov ze dne 4. 6. 2013, č. j. 2013/156/SPR/NOH, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro porušení § 18 odst. 4 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 4.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 3 měsíců.

Žalobce v žalobě namítl, že došlo k projednání přestupku před prvoinstančním správním orgánem v jeho nepřítomnosti v rozporu s § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Jeho zmocněnec totiž nebyl k jednání konanému dne 4. 6. 2013 řádně předvolán. Zmocněnec žalobce požádal správní orgán I. stupně o zaslání všech písemností na elektronickou adresu X. Správní orgán se mu však na tuto elektronickou adresu nepokusil předvolání k jednání doručit.

Doručení prostřednictvím provozovatele poštovní služby na adresu trvalého pobytu tudíž nemohlo být účinné.

Krajský soud ze správního spisu zjistil, že si žalobce zvolil v průběhu přestupkového řízení svým zmocněncem R. K., trvale bytem P. 1954, P. 5. V závěru protokolu o ústním jednání ze dne 11. 2. 2013 je uvedeno, že správní orgán zašle žalobci i jeho zmocněnci písemné vyhotovení rozhodnutí o přestupku na kontaktní adresu - X.

Dne 4. 4. 2013 zaslal správní orgán I. stupně na elektronickou adresu zmocněnce žalobce zprávu označenou jako „Vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí“. Zmocněnec žalobce následující pracovní den nepotvrdil její převzetí zprávou opatřenou jeho zaručeným elektronickým podpisem, správní orgán mu proto uvedenou písemnost zaslal prostřednictvím provozovatele poštovní služby na adresu trvalého pobytu.

Dne 16. 4. 2013 odeslal zmocněnec žalobce správnímu orgánu I. stupně elektronickou zprávu, jejíž přílohou bylo vyjádření k podkladům rozhodnutí. Toto vyjádření je součástí správního spisu, samotná zpráva však zde založena nebyla. Právě v této elektronické zprávě měla přitom být podle žalobní námitky obsažena žádost zmocněnce žalobce, aby mu byly veškeré písemnosti v rámci přestupkového řízení zasílány na elektronickou adresu X. Podle krajského soudu tudíž není možné určit, zda správní orgán tuto žádost skutečně obdržel. Na tomto jeho závěru nemůže nic změnit ani úřední záznam prvoinstančního orgánu ze dne 20. 12. 2013 o tom, že prověřením elektronické pošty došlé dne 16. 4. 2013 bylo zjištěno, že jediným elektronicky podepsaným e-mailem doručeným tohoto dne z adresy X bylo vyjádření k podkladům pro rozhodnutí. Žádná elektronicky podepsaná zpráva dne 16. 4. 2013 v 23:00 hod na podatelnu nepřišla. V úředním záznamu se dále uvádí, že elektronicky nepodepsané e-maily jsou po dvou měsících automaticky vymazány. Podle krajského soudu je takové sdělení správního orgánu bez předložení doručené elektronické zprávy zcela nepodložené.

Krajský soud má tudíž za to, že žalovaný neprokázal, že správní orgán I. stupně doručil zmocněnci žalobce předvolání k jednání o přestupku na den 4. 6. 2013 na správnou doručovací adresu. Tuto skutečnost nebylo možno zjistit ani v rámci soudního přezkumu. Podle krajského soudu tak nelze uvedené předvolání považovat za doručené na základě fikce doručení ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu. Skutečnost, že předvolání bylo doručeno i žalobci samotnému, je bez právního významu, neboť má-li účastník řízení zástupce, doručují se písemnosti pouze jemu (viz § 34 odst. 2 správního řádu). Krajský soud proto napadené rozhodnutí stěžovatele zrušil podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podanou kasační stížností napadl žalovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vznasl otázku, jakým způsobem měl prokázat, že obsahem elektronické zprávy ze dne 16. 4. 2013 bylo pouze vyjádření žalobce k podkladům rozhodnutí a nikoli i žádost zmocněnce žalobce o zasílání písemností na jeho elektronickou adresu. Správní orgán I. stupně uvedl, že dne 16. 4. 2013 obdržel od zmocněnce žalobce elektronickou zprávu pouze v 21.32 hod, v čase 23.00 mu žádné elektronicky podepsané podání nedošlo. Stěžovatel dále namítl, že pokud je podání doručeno elektronické podatelně správního orgánu I. stupně, odešle automat podatelny na adresu odesílatele potvrzení o doručení podání. Součástí tohoto potvrzení je vždy zaručený elektronický podpis podatelny, jeho přílohou je kopie doručené zprávy. Žalobce tak mohl prokázat své tvrzení o odeslání e-mailu tímto potvrzením.

Stěžovatel dále uvedl, že spisový materiál obsahuje průvodku elektronického podání zmocněnce žalobce, jeho přílohu, následně byl doplněn text e-mailu. Povinnost prokázat, že odeslal elektronickou zprávu v tvrzeném znění, tak přísluší žalobci. Stěžovatel má dále za to, že krajský soud nevyužil všech důkazních prostředků, jimiž bylo možné prokázat, že zmocněnec

žalobce e-mail odeslal, např. záznamů o elektronické komunikaci mezi servery. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ačkoliv stěžovatel označil za důvod své kasační stížnosti pouze § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je z jejího obsahu zřejmé, že rozhodnutí krajského soudu napadl z důvodu písmene d), tedy kvůli jiné vadě řízení před soudem, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatel namítl, že krajský soud nesprávně zjistil skutkový stav ohledně toho, zda elektronická zpráva zmocněnce žalobce ze dne 16. 4. 2013 obsahovala jeho žádost o zaslání písemností na elektronickou adresu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové z hlediska uplatněného stížního bodu, jakož i ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Jak již uvedl krajský soud, pro posouzení otázky, zda bylo zmocněnci žalobce řádně doručeno předvolání k ústnímu jednání, je podstatné zjistit, zda správní orgán I. stupně skutečně obdržel žádost zmocněnce žalobce ze dne 16. 4. 2013 o zaslání veškerých písemností v rámci správního řízení na elektronickou adresu X.

Žalobce tvrdí, že tuto žádost zaslal jeho zmocněnec správnímu orgánu elektronickým podáním se zaručeným elektronickým podpisem dne 16. 4. 2013 v 23.00. To dokládal výtiskem e-mailů zaslaných správnímu orgánu I. stupně ve dnech 11. 4. 2013 a 16. 4. 2013. Podle tohoto výtisku zaslal zmocněnec žalobce správnímu orgánu I. stupně dne 16. 4. 2013 dvě elektronické zprávy. V první zprávě odeslané v 21.32 hod pouze uvedl, že potvrzuje své podání ze dne 11. 4. 2013. Druhou zprávu odeslal v 23.00 hod, obsahem právě této zprávy měla být žádost o doručování písemností na elektronickou adresu.

Nejvyšší správní soud zjistil, že podle průvodky elektronického podání založené ve správním spise na č. l. 37 byla elektronickou podatelnou správního orgánu I. stupně dne 16. 4. 2013 přijata elektronická zpráva z adresy zmocněnce žalobce v 21.32 hod. Přijetí jiné elektronické zprávy téhož dne není ve správním spisu zaznamenáno. Rovněž podle úředního záznamu správního orgánu I. stupně o prověření doručené elektronické pošty bylo jediným elektronicky podepsaným e-mailem doručeným dne 16. 4. 2013 z adresy X vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, žádná elektronicky podepsaná zpráva dne 16. 4. 2013 v 23:00 hod na podatelnu nedošla.

Žalobce dne 22. 10. 2014 v rámci řízení o žalobě uvedl, že mu jeho zmocněnec sdělil, že zpráva odeslaná na elektronickou adresu podatelny správního orgánu mu byla vrácena dne 16. 4. 2013 v 23.00 hod jako nedoručitelná.

Krajský soud se však ve svém rozsudku tímto tvrzením žalobce vůbec nezabýval. Uzavřel, že nebyl zjištěn obsah elektronické zprávy, která došla dne 16. 4. 2013 správnímu orgánu. Podle Nejvyššího správního soudu však obsah této zprávy nebyl sporný, neboť správní orgán I. stupně tvrdil, že zpráva přijatá dne 16. 4. 2013 v 9.32 hod žádost o zaslání písemností na elektronickou adresu neobsahovala, toto netvrdil ani žalobce. Podle výtisku e-mailů předloženého žalobcem měla být žádost obsažena teprve v elektronickém podání zmocněnce žalobce odeslaném v 23.00 hod. Z tvrzení obou účastníků však současně vyplývá, že toto podání správní orgán I. stupně neobdržel.

Jestliže byla elektronická zpráva vrácena zmocněnci žalobce jako nedoručitelná, je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že elektronickou podatelnou správního orgánu nebyla přijata. Nemohla být tudíž správnímu orgánu doručena. Podle § 37 odst. 6 zákona č. 500/2004

Sb., správního řádu, je podání učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo. Není proto podstatné, zda zmocněnec žalobce zprávu odeslal, ale to, zda ji správní orgán skutečně obdržel. Pokud podání odeslané v 23.00 nebylo v dispozici správního orgánu, nebyla žádost učiněna a správní orgán se jí nemohl zabývat.

Z § 19 odst. 3 správního řádu upravujícího institut adresy pro doručování vyplývá, že účastník správního řízení nemá právní nárok na doručování písemností v elektronické podobě. Je na uvážení správního orgánu, zda požadavku účastníka řízení na doručování na elektronickou adresu vyhoví či nikoliv, když smyslem tohoto postupu je zejména to, aby bylo řízení urychleno. Umožnění tohoto preferovaného způsobu doručování je tedy určitým benefitem poskytovaným ze strany správního orgánu. Je tedy na účastníkovi, aby byla jeho žádost správnímu orgánu řádně doručena a ten se jí mohl zabývat.

Jestliže zmocněnec žalobce obdržel sdělení, že se jeho elektronická zpráva, která obsahovala žádost o doručování na elektronickou adresu, vrátila po odeslání správnímu orgánu jako nedoručitelná, nemohl být v dobré víře, že správní orgán žádost obdržel a že jí vyhoví.

Nejvyšší správní soud tak v nyní projednávané věci dospěl k závěru, že žádost zmocněnce žalobce ze dne 16. 4. 2013 o zaslání písemností na jeho elektronickou adresu správnímu orgánu I. stupně, nebyla doručena. Správní orgán proto postupoval správně, jestliže zmocněnci žalobce zaslal předvolání k ústnímu jednání ze dne 16. 5. 2013 prostřednictvím provozovatele poštovní služby na adresu trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že Krajský soud v Hradci Králové nesprávně zjistil skutkový stav ohledně otázky, zda byla správnímu orgánu doručena žádost zmocněnce žalobce ze dne 16. 4. 2013 o zaslání písemností na jeho elektronickou adresu. Tím zatížil své rozhodnutí vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V novém rozhodnutí rozhodne Krajský soud v Hradci Králové i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. září 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu